

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesrészű hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön belgatásért 30 kr.

Petőfi.

Az egész magyar nemzet hálás kegyelettel tekint a segesvári csataterre, hol nemzetünk legnagyobb dalnoka félszázaddal ezelőtt hősi lelkét kilehelte.

Bizonyosságát adta ezzel annak, hogy mindaz a szép, az a magasztos, a miről lantja oly csodálatosan zengett: az utolsó betűig szín igazság, szívének-lelkének legőszintébb megnyilatkozása volt.

A védelmezett hazai szent földjére ifjú szívéből kiömlött vér megpecsételte az általa hirdetett örök igazságokat.

Szabadság, szerelem,
E kettő kell nekem.
Szerelmemért fölálodom
Az életet:
Szabadságért fölálodom
Szerelmemet!

Valóban így tett Petőfi, kinek rövid de annál eredménydusabb élete a magyar történelem legkedvesebb epizódjai közé tartozik.

Ez a 25 éves ifjú több dicsőséget szerzett nemzetünknek, mint nagyon sok a közszolgálatban megvénytett ügyvezető providenciális államférfi.

Jelleme a magyar faj minden szeret-treméltó tulajdonait magába foglalja; s a lángész hatalmával és az Istentől ihletett költő csodálatos szépségével ad

hangot a benne forrorgó eszméknek, magas röptű gondolatoknak.

Ideálja ő a férfinak, kit halál nem rettent, hatalom nem csábit, kit meg nem lehet vesztegetni semmi fény, semmi rang csillogtatásával.

Ha férfi vagy: légy férfi,
Függetlenségedet
A nagy világ kincséért
Áruba ne ereszd.
Vesd meg, kik egy jobb falatért
Eladják magukat:
»Koldusbot és függetlenség!
Ez légyen jelszavad.

Milyen jól esik a mai csuszó-mászó korszakból kiragadtatni magunkat s emlékeztünkbe idézni azt a költőt, ki ily szépen jellemzi: ki az igaz férfi? s azt a férfit, ki a költői lelkületében teremtett férfi ideálnak mindenben megfelelő ragyogó példája volt.

A magyar nemzet jobb érzése ke-rekedett felül, midőn azokat a szentelt hantokat ott a segesvári csatában fölkeresi. És elzarándokol oda az egész ország apraja-nagyja, sőt — ez egyszer jól esik konszfatálnunk — ott lesz még a magyar kormány is, mely pedig az 1848—49-iki eseményekkel kapcsolatos hazafias emlékünnepelektől idáig eléggé meg nem róható szolgálalkuségból távol tartotta magát.

S a költő csatateri dicső halála félszázados emlékünnepelektől oroszlán-részt vesz magának városunk közörsége is, mely nemcsak a Segesvárott végbemenő ünnepélyen lesz méltó módon képviselve, de hazafias ünnepet ül itthon is, mely a lánglelkű dalnoknak épen élete legdicsőbb korszakában 1849-ben édes otthona volt. Hol legszebb napjait élte annak a családi boldogságnak és szerelemnek, melyet félszázaddal ezelőtt csakugyan hősielg feláldozott a hazáért, a szabadságért.

Vajha az emlékünnepeleken ne csak a külsőségek csillogtatásában, de az érzések azonosságában is egybetalálkoznának a magyar szívek s a költő szent poraira vitt koszorúk helyett hoznának példát és maradandó benyomásokat!

Benedek János.

BELFÖLD.

A függetlenségi párt már régebb idő óta rossz szemmel nézi, hogy a nép párt ép az ő kerületeiben próbál szerencsét és már most megkezdte előkészületeit a jövő választásokra. A függetlenségi párt vidéki hívei azonban ragaszkodnak elveikhez és mint a beérkezett jelentésekből látszik, maguk igyekeznek a néppárt meggyökeresését meggátolni. Mivel Zirczen, a hol a néppárt vezetői meglehetősen fiaskót vallottak, a zalamegyei Tapolcán is, mely pedig néppárti kerület, a függetlenségi párti hívek kijelentet-

APOTHEOSIS.

Petőfi Sándor halálának félszázados évfordulójára írta: **Jókai Mór.**

Háttérben Petőfi ércszobrá, mögötte görög stílusban épült csarnok, a felirattal »Petőfi ház, parkányzatán Petőfi elhalt kortársainak mellszobrai: Arany, Tompa, Lisznyay, Kerényi, Bérczy, Obernyik, Vajda, Degré, Pálffy Albert, Egressy G. Irinyi, Vasváry stb. Szabadság nemtője: fején diadém, fehér redős öltönyben, két keze bilincsből, lánczokkal összekötve. Sötét van: csak egy csillagfény ragyog a szobor feje felett a magasban, melynek vékony sugára a szoborra dereng alá.

Nemtő. (Tompa, gyászoló hangon.)

Nem magad estél el: veled együtt szálltak
Emléktelen sirba Haza és Szabadság,
Kikért élél, kikért vérhalált kiálltad,
A rombadült ország, szegény Magyarország. —
A sirt fölöttek simára taposták.

Aztán sötétség lett, — kísértetek éje,
Ur lett benne minden gonosz szellem tábor,
Kiket elszabadít alvilágnak mélye
Halottat és élőket kinézni vaktából.
A pokol közel volt, az ég pedig távol.

Kioltottak minden csillagot az égen
Csak egyet nem tudtak: mely szívedből szállt ki

Melynek azt hirdették tündöklő sugári,
Lesz-e idérchezhozó éjszakának vége
S szabad Magyarország, a milyen volt régen.

Ha tudnak álmodni sirjukban a holtak,
Csak azt álmodhatják, mit az élők itt fenn,
Hogy még visszahozza a jövő a mulat.
Hogy egy nép keze nem maradhat bilincsből.
Él még magyar nemzet, él még magyar Isten.

Ki sugdosott az eltemetett nemzetnek
Álmában, hogy halál ne legyen belőle.
Eltartott ez álom egy emberöltőbe.
»Ne rettegj jövődtől, multadat ne vesd meg!
Te voltál az örök szabadság költője.

Jós voltál, prófeta, kitől hitet vettek,
Dalaid szikráin láng kelt a szívekben.
Kik élve üldöztek, holtan megszerettek
S a kik hívek voltak, azok még hivebben.
Idegen lelkekből honszeretők lettek.

S az ég meghallgatta a holt költő dalát:
Remény csillagait sorba gyujtogatta
A csillagok után felhozta hajnalát,
Bilincset, lánczait a nép szétszakgatta.
S a nemzet föltámadt az új virradatra.

(Hajnalfény, majd napfény derül.)

Nemtő (Ketté szakítja a kezén levő lánczokat.)

Hajnalhasadtára a látóhatárig
Jut az éj tábora, a gyöttrő kísértet,
Kéző fényugárból magasra kivalik
Ostorával üzve a futó lidérczet,
A te ércalakod, visszanyerve élted.

Ércből volt a szíved, míg dobogott élve;
De égett a haza és szabadság névre.
Most érc vagy egészen: hát szív vagy egészen;
Fejedet az égig emeled merésze;
S szemednek engeded, hogy a napba nézzen.

S napnál fényesebbre: feltámadt bazádra
Ez imádott földre, bércezedre, rónádra:
Bérczek, rónák hazaszerető népére.
Kit Isten teremtett a saját képére.
Kiben az ősöknek buzog honfő vére.

Lásd és hevüljön át ércalakod tőle.
Legyen izzóvá és ragyogjon az éjbe,
Hogy lett bálványnyá a szabadság nemtője.
Lásd szobor alakba, mit nem láttál élve,
S dobanjon ércszíved tulvilági kéjbe.
(Nemtő ledobja kezéről a lánczokat.)

Nincsen már rab nemzet, nincs elnyomott ország
Szabad a föld, a nép, a sajtó, a szellem,

ték, hogy az este, ha a néppárt vasárnap a tervezett népgyűlést megtartja, ellene tüntetni fognak. A néppárti népgyűlés el is marad.

Nagy Kanizsán a függetlenségi polgárok vasárnap népes szervezkedő gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy az egész vármegyében akciózt indítanak a néppárt mozgalma ellen, a függetlenségi párt érdekében. A mozgalom élén Szalay Károly országgyűlési képviselő volt.

A Petőfi ünnep és az oláhok. Mig a sajtó Romániában elismerésre méltó tárgyalogossággal meltaja Petőfi Sandort, a lángelkű költőt, és a szabadság hősi bajnokát, hazai oláh sajtó az ünneplésben politikai momentumokat keres es ezen szempontból bírálja az ünnepeket. Még az aradi oláh lap is, melyet pedig a mer eketek közlönyének szoktak tekinteni, úgy állítja oda a dolgot, hogy a magyar nemzet ez alkalommal nem a költő tejedelmét ünnepli, hanem a »Talpra magyar!« szerzőjét, kiknek hívó szavára a magyarok fellázadtak a dinasztia és az alkotmány ellen. De a román sajtó még provokációnak is akarna feltüntetni Petőfi ünneplését; mert annak színbe ye csak néhány kilométernyire van a román »szabadság mezőtől!« A román sajtó azonban elég kegyes kijelenteni, hogy az oláhok nem fogják megzavarni a magyarok ünnepét, — csak tanulni fognak belőle, miképp kell nagyjaikat ünnepleni.

KÜLFÖLD.

Rennes készülődése. Nem telik bele két hét s Rennesben megindul Dreyfus pörének revíziója. Már hivatalosan jelentettek Parisból, hogy a tárgyalás aug. 7-én kezdődik, s most lázasan készülődik az egész város, hogy elláthassa a Rennesbe érkező idegeket. A legnagyobb melegségben ül össze a hadbíró és olyan teremben tartják meg a tárgyalást, a melynek tetejét az ujjá hegyével elérheti mindenki, a ki megüti a katonai mértéket. Ebben a helyiségben négyszázötven ember lesz a tárgyalás alatt, köztük százkilenczven újságíró. A teremnek igen kevés az ablaka; a mi van, az is vidékiesen kicsiny. — Ezért nyílást vágtak a tetején s szélfogóval fedték, hogy valamivel türethetőbbé tegyék a terem

Szabadság rendezi a törvények sorsát,
Sötét visszavonás nem felelmes ellen,
Arluas daemona nem győz honszerelmen.

Az utolsó hang, mit földön élve hallál,
Sebekből vérezve, földre legazolva
Vad csatakiáltás volt, győzemes hurráb!
A mivel a szilaj zsarnokká lett szolga
A szabadság hőst a porba tiporja.

Most népdal üdvözöl szabad népek ajkán,
Kik dalaid zengik, szájról szájra szálva,
S hallgasd, hogy éltetnek a nép alkonyultán
Aranytermő kalaszt aratva, kaszállva.
A délibáb játszik távol láthatárba.

Mit utolszor láttál élő szemeiddel
Rómhalmaz volt egő városoknak üszke.
Most palotasorok, szemeidnek hidd el,
A való versenyt fut meresz reményiddel
S miként a palota, a gunybó is büszke.

S a porba hullt zászló, mit véreddel festél,
Most magasan lobog, egész nemzet vedí:
Magsokasodtak a régi kor honvédi
Kit messze kerestél, kit egykor elvesztél
Itt van körüléd, a dicső hon, a régi.

S ezt köszöni e hon kihullott vérednek,
S mi soha nem hull el, élő dalaidnak
Szabadság virági porodból erednek;
Leiked sugáriból csirai fakadnak
Dalaid diadal neked egy magadnak.

levegőjét. Azonban nem igen hiszik, hogy a nagy hőséget az a sok ember elbirja legalább két hétig, ja meddig a tárgyalás okvetetlenül el fog tartani. A védők ugyan azt hiszik, hogy a reviziora három hét szükséges, még akkor is, ha nem is hallgatnak ki százötven tanut, a mennyit hír szerint megidéztek. — Rennes lakossága igyekszik megfelelni a reávaró nagy tisztességnak, különösen az odaözönlő idegenek fogadásának. Körü-belől 600 idegenre számítottanak, a mi nagy hatással van a városra. A fogadóknak nincs mar egyellen talpalatnyi hely sem üresen, még a biliárd-asztalokon sem. A lakás és a napi ellátás rendszeren 6—8 franknál nem drágább. Még két hettel ezelőtt 30—35 frankot kértek, a mult héten pedig a megmaradt néhány szobáért és a velejáró ellátásért 40—50 frankot követeltek. A másodikrangú szállókban meg lehet 20 frankért szállást kapni, de ez sem fog soká tartani. Az egész városban mindössze 3—4 bércocsi van, de már vesznek kölcsön Párisból. A postai minisztérium a tárgyalás idejére 30 kivalasztott ügyes telegrafust küld Rennesbe, de nem valószínű, hogy ezek megbirkózzanak azzal a roppant anyaggal, a melyet naponként az újságok számára el fognak küldeni. A párisi lapok nem is bízzak magukat a telegrafra, a mely még a fővárosban is föl szokta mondani szolgálatot, ha nagyon megrohanják. A párisi újságírók tudósításaikat telefonice küldik meg lapjaiknak, de ez is nehéz lesz, mert harminczan lesznek, a kik mind körül-belül egy időben akarnak majd telefonozni, pedig mindeniknek legalább egy órára lesz szüksége, hogy elmondja tudósítását.

Tót népgyűlés.

— jul. 29.

Liptó-Szent-Miklóson tót népgyűlés volt. Határozati javaslatokat fogadtak el, melyekből kitetszik, hogy a kurialis stulshoz értő fiskális csinálta, megspékte miszerintekkel. A lipió-szent-miklósi tudósítók szerint azonban a gyűlés valódi célját csak egy szónokuk árulta el, de mindenki tudja, hogy akik a gyűlést rendezték, pánszlavok.

Ha csak a határozati javaslatokat nézzük nem találunk egyet sem, mely a törvényesség

Sirod c-ak keressük, de lelked köztünk él;
Ott leljük lantodnak minden pengésében,
Unokáink tudják, mit mi tudunk régen,
Hogy drágább vagy nekünk édes mindenünkél,
Soha a magyar szó nem zengett oty szepen.

Mag volt, mit elhintél: erdő lett belőle,
Szabad és egyenlő testvér minden polgár,
E jelszóval haladt nemzeted előre.
E jelszó lángjával égett minden oltár,
Ez a hármás jelszó hirteti ki voltál.

E földteken alig van mar más földdarab,
Hol e hármás jelszót még hiszik és vallják.
De ez az egy haza menhelyül megmarad
S ujra felzendíti, hogy a népek hallják.
S kövesse erős tett, mit mond szent akarat.

A míg e kicsiny nép, kit magyarnak hinak
Szabadság és emberszeretet öre lesz.
Sok küzdelme lesz: mert ellent sokan vinak
De el nem fog bukni, soha nem csüggedez.
Szabadság nemtője mindig mellette lesz.

Nemtő (elragadja a Petőfi-szobor talapzatára fektetett nemzetiszín zászlót e felirattal »szabadság, egyenlőség, testvériség« s Petőfi szobra felé nyújtja.)

Ragadd e háromszín zászlót érczkezedbe.
Mely élve emelte, halva is megvédte.
A jövőndő várát ezzel te veszed be,
S ha mi ellágyulnánk, te érczszobor, vedd te.
Legyen veled együtt halhatatlan élte.

vagy az alkotmányos jog ellen sértést követne el vagy akarna elkövetni.

A mg a tótok, akik hogy vannak, az bizonyos, alkotmányos uton járnak, addig szóba kell állanunk velök. Minden polgárnak legyen joga, hogy eladhassa kívánságait. Hogy pedig titkos czéllal az állam egysége ellen ne törhessenek, arra legyen nagyobb gondja a kormányoknak! Ne zsandárral kössék be szájukat, hanem igazsággal, jó közigazgatással, anyagi érdekeik védelmével szüntesse meg a panaszkodásokat.

Résen kell lennünk minden esetre, de azért nagy gyöng-ség mindjárt félre venni a harangot. Azt semmi esetre sem engedhetjük meg, hogy fedaralista almokat próbájanak megvalósítani.

Az olyan felhevült agyu agitátorokat, a kik Magyarországból külön területeket akarnának kikerekíteni, idejekorán el kell szigetelni, hogy ne fertőzhessék meg a józan elméjű népet. De már azt nem értjük, hogy az igazságos, erélyében bizó Magyarország miért akarna a fűét befogni s miért akarna bekötni a szájukat azoknak, a kik panaszkodni akarnak vagy kérnek?

Nagyobb veszedelem jár az erőszakos elhalgattatással vagy a való helyzetnek eltagadásával. Ha van jogos sérelmük a tótoknak, nem mint tótoknak, hanem magyar állampolgároknak, bíráljuk meg higgadtan s a mi kérdésük teljesíthető, a mnek teljesítése czélszerű azt teljesítsük, a mi ellenkezik az állam érdekével, a mi beleütközik az alkotmányba, a törvényekbe, annak követelését erélyesen és nyomtatatosan utasítsuk vissza. Ha igazságot látnak; hiába fognak agitálni a panszlavok.

A mit most követelnek, azt egy vagy más alakban minden párt követeli: a gyűlekezési szabadságot, a választói jog kiterjesztését, a tisztviselőknak a választási agitációtól való eltiltását, stb. Arra a kérelemre pedig hogy az állam állítson fel tót nyelvű ipariskolát vagy földműves iskolát, könnyű a felelet. Az állam nyelve a magyar. Állami iskoláknak nem lehet tehát más nyelve; mint az államnak. Minden becsületes szándéku magyar állampolgárnak meg kell tanulnia az állam nyelvet. Így van ez minden államban. E nélkül nincs állam.

Néhány őszinte szó

— Debreczen sz. kir. város tanácsához. —

Debreczen, július 29.

Bár jól tudjuk azt, hogy közügyek érdekében felszólalni és e f-lszóllalásunkat azokhoz intézni, kik a közügyek terében vezetőszeret játszanak, ezeknek szemében úgy tűnik fel, mintha mi még a kákán is görcsötte keressünk; mindazon által azonban bocsássanak meg közéletünk vezető egyéniségei, de a jelen esetben mulhatlanul fel kell szólalunk, mert a már évek óta vajudó ügy nemcsak hogy egy lépést sem haladott előre, sőt veszteglése úgy tűnik fel, mintha a feledés fátyolát akarnák reá borítani.

Iparoktatásügyünk az a mostoha gyermek városunk vezető egyéneinek, melynek gondozása érdekében csak, nagy, a szűkebb (talán szűkebb) és vegyes bizottságok működnek — ha müködnek.

Faj látunk, faj tudunk azt, hogy épen azon nagy tömeg érdekében, mely hova-tovább nagyobb-nagyobb mérvben sujtatik a közterhek viselésével, nem történik semmi, csak pusztá ígéretek és üres tanácsok, melyek nyomtatlanul hangzanak el, mert a bizottságok tanácskozásai a vezetők érdeklődés nélküli ténykedése miatt a legtöbb esetben meg sem tarthatók.

A közoktatási kormány több rendbeli felhívás, rendelete és utasítása az iránt, hogy Debreczen sz. kir. város is — a Nábob hírében álló mecenás — tegyen eleget lakosainak nem a legkisebb részét tevő iparosai érdekében az országos törvény és a minden téren roham lépésben előre törő kultúra rendelkezéseinek és kívánalmainak — fájdalom csak kiáltó szó marad, mely nyomtalanul tünt el ezideig.

A z i s k o l á k v á r o s a hangzatos jelzővel ékesített, Debreczen oktatásügyéről, mely inkább mondható az ev. ref. egyház mostoha gyermekeinek, mint a városnak, legjobb hallgatni, mert az a gazdátlan helyzet, melyben különösen elemi iskolaügye leledzik széles Magyarországon páratlan.

Ennek ügyét is mozgatni háládállan szerep, mert a csökönnyösséggel bélelt vaskalaposság inkább maradt mint halad.

De ez nem tudható be a város nem akarságának, hanem az a helyzet, melyben az iparos osztály a jövő teherviselő népe oktatásügyének rendezése leledzik határozottan a város, illetve az intéző tényezők tétlenségén szenved hajótörést és minden érdeklődést nélkülöző tétlenségének tudható be.

Egyedüli védekezésük lehet az intéző köröknek az, a mit már annyiszor hallottunk: nincsen pénz sem lehet a város polgárságát jobban megterhelni mint már — megvan; takarékoskodni kell, mert az ijesztrém, a pótdóssarkunkban van.

Mily szépen hangzanak a szavak, de a tettek egészen az ellenkezőt hirdetik, mert soha bővebb költésekést a város nem vitt végbe mint most.

Minden főtuczája végét egy-egy laktanya tömb zárja be, melyek mindenike százezreket — s együtt milliókat igényelt abból a kölcsönpénzből, melynek kamatai 4 1/2%-kal terhelik a lakosságot s ezzel szemben a jövedelmeznek 3 esetleg 3 1/2%-kat.

Az utóbbi években a város százezreket adott a róm. kath. főiskola és az ev. ref. felsőbb leányiskola javára. Bérpalotákat építetett s legutóbb meg külön temploma és tornya is akadt, az igaz, hogy csak addig, amíg felépül, mert azután ismét ott lesz a gazda, az ev. ref. egyház.

És most, ha tekintjük azt, hogy tulajdonképpen a város azon osztályért, mely ma a közterhek viselésében jövedelme arányához képest a legjobban megvan terhelve, mit is tett? azt kell tapasztalunk, az az áldozat, a mit ezek kulturális érdekének fejlesztésül kiadott és kiadma is oly elenyésző csekély, hogy szegény hason viszonyok között élő városok e célra kiadott összegével szembe állítani.

A közel jövő az iparé és velük foglalkozóké, az állami és községi közterhek viselésének országrésze ezeknek vállaira fog nehezdedni.

E tudatban fejt ki a kormány és fejtenek ki haánk kisebb-nagyobb városai oly lázas tevékenységet az iránt, hogy a jövő iparossal úgy a szakképzés, mint a műveltség azon magaslatára emeltessenek, a honnap helyzetüket felismerve, a rájuk váró nagy, s mond-

harni átalakító missiókat tett erős közegei lehetnek.

A közoktatási kormány azon rendelkezésének, hogy az iparos tanulók részére iskola szerveztessék, régen el van téve, de azon kívánalomnak, mely ezen iskola oktatás rendszerét a haladás terére vitte volna át s kivezette volna abból az ánnó 1-beli helyzetből, mi akkor talán jó volt, mindezeig nem tett eleget, sőt még lépéseket sem tett az iránt, hogy kilátás lehetne, iparos tanoncaink helyes irányban leendő tanítása tárgyában, — a modern kor ujitásaira.

Minden jól van úgy, a mint volt régen és egyesek merévragaszkodása a ahhoz a multhoz, mely eredményekben nem valami gazdag, a z a jég-sarkantyú, melyen megtörik minden előre törekvés iránti mozgalom.

De ez a helyzet tarthatatlan, tovább így már nem mehet, mert a kormány szakközgei követelik ennek az ügynek rendezését, ujja teremtését.

Nem középiskolát, hanem jó szakipariskolát kérünk, ne kezdjük iparosaink előmozdításának érdekében teendő lépéseinket a hegy tetején, hanem rendszeres szakipari oktatás által vessük meg az alapját a felsőbb iparoktatásnak, mert kár volna s talán évtizedekre visszavetné kis iparosaink előhaladását az, ha úgy járnánk a középiskolával, mint a megszüntetett földmivesiskolával.

Ha jutnak milliók kaszányákra, ha jutnak százezrek az ev. ref. egyháznak és iskoláinak és az ezekből kijutó terhek vallaskülönbség nélkül sújtanak minden városi polgárt, az esetben méltányos az iparos osztály azon követelése is, hogy részére is mindazon kelek megadassanak, melyek lételet biztosítják.

Ha áll az a bibliai mondás: elvész a nép, mely tudomány nélkül való, úgy ennek jelenőségteljes kifejezése az iparososztálynál jut a legszenbünöbben érvényre, a hol napról napra kell tapasztalunk, hogy a szakképzés és kellő kulturális ismeretek hiány miatt ezen osztály nagy része csak teng és nyomorog.

Az osztrak kizsákmanyló iparpolitikájával szemben, melynek elnyomása alatt már évtizedek óta szenvedünk, egyedüli védő eszközünk, szakképzett iparos osztály képzése, mely képesítve legyen a versenyt minden téren nem csak felvenni, hanem ki is állani.

Ez esetben tehát nem egyesek, hanem a nagy tömeg kiképzéséről van szó, mely nem közép ipariskolák, hanem iparos szakiskolák által érhető el, mert nem az a czel hogy magas fokú kiképzést nyújtó intézetek létesítését szorgalmazzuk, hanem az, hogy az alsóbb kiképzést nyújtó intézmények korszerű fejlesztése által előkészítsük az utat a magasabb kiképzetésre is.

És most, a midőn alig választ el pár hét az új tanév kezdetétől és még is azt kell tapasztalunk, hogy az országosi parisszakoktatásfelügyelőjével a z e z é v t a v a s z a n m e g á l l a p i t o t t t e r v b ől m é g s e m m i s e m v a l ó s u l t m e g s m é g m a i s a z o n t e l e k é s r a j t a l e v ő é p ű l e t e k , melyek az ipariskola céljaira átadattak, ab-

ban a stádiumban vannak, mint voltak, kérve kérjük az intézőket s magát a várost, ne odázza tovább ezt az ügyet, hanem rendezze, ha pótdóvnál is, mert ez az utóbbi rém úgy is beköszönt s ha nagyobb lesz is, csak egyszer okoz annak sulya fájdalmat, nem úgy, mintha minden évben 1-2 százalékkal növelik azt.

Juttasson a nemes város és legyen nagy lelkű teherviselő iparos polgársággal szemben is abból a százezrekéből, melyekkel csak az utóbbi években is oly bőkezűen a k a r é k o s k o d o t t a z i p a r o s s z a k o k t a t á s r a i s m e r t e z a t ő k e b i z o n y o s , h o g y n e m 3 , e s e t l e g 3 é s f e l % , h a n e m 1 0 % i s f o g a k ö z t e h e r v i s e l é s p é n z t á r á b a h a j t a n i .

A tanácskozások, kis és nagy bizottságok működése helyett tetteket kérünk s a midőn ezt szorgalmazzuk, azt hisszük, nem vontuk magunk magunkra az intézők nehezítését, mert csak az ügyért és ő erettük tettük, mert a közeljövő, mely oly rohamosan halad, csökönnyös maradiasságukért az intézőket fogja megszámlaltatni.

H.

A kölcsönsegélyező-egylet ünnepelye.

Debreczen, jul. 29.

A kölcsönsegélyező-egylet, Debreczen e virágzó pénzintézete ünnepet ült csütörtökön. Erdemudus elnökének Simonffy Imre kir. tanácsosnak élelnagy-águ képt megfesteite és ünnepélyesen leleplezte. Az ünnepeltetésre az a körülmény szolgáltatott okot, hogy Simonffy Imre kir. tanácsos 15 év óta minden díj nélkül, a közjó iránt való buzgóságából tölti be az egylet élén az elnöki tisztet. Az egylet ünnepelte egyuttal tizenöt éves fennállását, a mely alkalommal teljes új, az eddiginél nagyobb helyiségbe költözött.

Az ünnepély csütörtökön d. u. 5 órakor volt az egylet gyűlési termében. Zádor Lajos igazgató vezette a disz-ülést, melyen jelen voltak: Áron Jenő, Bakos Kalmán, Baum Miksa, Benedek János dr., Biro József, Boldizsár Andras, Dalmy Kálmán, gr. Degenfeld József, Dömsödy Imre, Falk Lajos, Gvulay László, Jona Dániel, Handl Vilmos, Kacsó Ferencz, Konrad Árpád, Klein Miklós, Keler Gyula, Koncz Ákos, Koncz Elek, Kernhoffer József, Kovács Gyula, Kovács Károly, Lukács Armin, Mihalovics István, Muraközy László, Mayer Emil, Nagy Lajos, Pappier Pál, Popper Mór dr., Szabó Miklós, Rasó Gyula, Rochlitz Arthur, dr. Simonffy Bela, Szantó Samuel dr., Szücs Mihály, Strohbach Géza, Szantó József, Szedlak József, Than Gyula, Tóth Bela, Tikos József, Ujlaki Antal, Vecsey Zoltan, Varga Ferencz, Wolaffka Antal s ib.

Zádor Lajos, a gyűlés elnöke, megnyitotta az ünnepélyt. Az üdvözlő szavak után a jegyzőkönyv vezetésére felkerte Szücs Mihályt továbbá három tagu küdött-egyet kért fel: Mihalovics Istvánt, Szantó Samuel dr.-t és Szücs Mihályt, hogy az ünnepélyre hozzák el Simonffy Imre kir. tan. elnököt, ki néhány percz multan megjelenven, az ünnepély közönsége állva fogadta és lelkesen megjelenezte. Zádor Lajos elnök ezután meleg szavakban üdvözölte az ünnepelt elnököt s részletesen ismertette az egylet 15 évi működését s ennek eredményét.

Van jelenleg az egyletnek 8300 tagja, kik 13054 könyvecskén 67451 betét utaa beüzétek 1.861.312 frt 65 krt. Kiadott kölcsöneik 4088 drb, kötelezvényen 2.018.989 frt 50 krt tettek ki.

A megalkotott veszteség tartalék teszen 14.337 frt 31 kr.
Nyugdíj és segélyalap teszen 16.124 frt 93 kr.

Együtt: 30.462 frt 24 kr.

Az ezideig felszámolt 10 évtársulat járan-

dóságában kifizetett a szövetséget 2.393.787 frt 04 krt.

Ezek után lehullt a lepel az olajfestésű arczepről, mely Kovács János festőművészünk újabb kitűnő alkotása. Simonffy Imre elnök mély szavakban köszönte meg a nem várt kitüntetést s este bankett fejezte be a szép ünnepélyt.

HIREK.

* Lapunk szerkesztősége és kiadó hivatala, valamint Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája hétfőtől kezdve a jelenlegi helyiségek mellett levő kereskedelmi és iparbank a főpostával szemben levő házában található.

* Petőfi ünnep és Simonffy polgármester cím alatt lapunk csütörtöki számában megjelent közlemény élesen diszonáns hangot vegyített a Petőfi ünnepre folyó előkészületek templomi csöndjébe. Az audiatur et altera pars elvenél fogva lovagias kötelességünknek ismerjük kiadni a városi tanácsnak erre vonatkozó közleményét, mely így hangzik:

Nyilatkozat. A »Debreczen« című lap folyó évi 145-ik számában »Petőfi ünnep és Simonffy polgármester« cím alatt megjelent és városunk érdekében megöszült polgármester teljeseen aaptalanul sértő cikket a legnagyobb megbotránkozással olvastuk s alig tudunk szavakat találni a cikk elítélésére. Mert polgármesterünk nemcsak hogy egy szóval sem akadályozta, hogy a segesvári Petőfi-szoborra koszorút helyezzenek, hanem ő adta a koszorúhoz a szalagot, ő indítványozta a szalagra szánt felírást és a koszorú még folyó hó 26-án délben tényleg meg is rendeltetett s így erkölcsi kötelességünk a szándékos koholmányt visszautasítani. A polgármester ur hazafiasága nem szorul ugyan a mi védelmünkre, de az ő hazafias érzelmét az is élénken igazolja, hogy az augusztus 2-iki ünnepségre tekintettel szabadságáról vissza maradt s a város közönsége nevében koszorút helyez ugy a honvéd sírokra, mint a Nagy Sándor emlékre! Külömben a cikkre csakis azért válaszalunk, mert erre egyenesen felhivatunk. Debreczen, 1899. július 27-en. A városi tanács.

Lapunknak a felelős szerkesztő távollétében helyettes szerkesztője pedig e nyilatkozat következtében indítatva érezte magát a következő nyilatkozat közzétételére:

A »Debreczen« mai számában Simonffy Imre polgármester urra vonatkozólag megjelent támadó cikk tudtom; hírem nélkül, sőt akaratom ellenére került távollétemben a lapba, e téves információ alapuló közleményt, különösen annak hangját a magam részéről helytelenítem s minden kétséget kizáró hazafiaságban méltatlanul érintett polgármester urtól a »Debreczen« szerkesztősége nevében ezenel bocsánatot kérek. Debreczen, 1899. júl. 27.

Benedek János a »Debreczen« ideiglenes szerkesztője.

Midőn e nyilatkozatokat közre adjuk s annak magyarázatául, hogy helyettes szerkesztőnk e nyilatkozatát a többi lapokban volt kénytelen közölni, megjegyezzük; hogy ez csakis azért történt, mert lapunk pénteken meg nem jelen s a rektifikáció késedelmével igazság érzetünk szenvedett volna csorbát; szükségesnek tartjuk még kijelenteni, hogy azon tisztelt munkatársunknak, ki e támadó közleményt leadta, eljárása teljesen jóhiszemű volt, mert híret a legmegbízhatóbb forrásból merítette s így méltán ragadta el tollát az ifjú lélek nemes fellebbanása. Reméljük, hogy ez a sajnos epizód hazafias ünnepélyeink méltóságát s azt az egyetértést, melyben az ünnepek alkalmával minden igaz magyar szívnek együtt kell dobognia: semmi tekintetben megzavarni nem fogja.

A holnapi Petőfi ünnep.

Petőfi Sándornak, a magyar nemzet halhatatlan költőjének s a csatateren elesett szabadsághősnek emlékeztető, a félszázaddal ezelőtt történt csatateri dicső halált méltó ünnepélyességek közt fogja feleleveníteni városunk közönsége.

A Csokonai kör emléktáblát készítetteti a Battyányi utca 16 sz. Ormós Gábor-fele házra, hol a költő családjával legzebb napjait töltötte s a hol fia Petőfi Zoltán is született. A carrarai fehér márványból készült emléktábla Bona Fortunató helybeli jeles kőfaragó műhelyéből való, a betűk bevésése Fodor A. helybeli jeles iparos szép munkája s a tábla beillesztését Tóth András szobrász művészünk teljesíti.

Az emléktáblára aranyozott betűkből a következő sorok vannak vésve:

Itt lakott Petőfi Sándor családjával 1849-ben. Hősi halálának félszázados évfordulóján hálás kegyelettel a Csokonai-Kör 1899. július 30.

Ezt az emléktáblát holnap vasárnap d. e. leplezi le a Csokonai kör, melyre vonatkozólag a következő meghívót vettük:

A csokonai-kör Petőfi Sándor hősi halálának félszázados évfordulója alkalmából 1899 július hó 30-án vasárnap délelőtt 10 órakor rendezi az emlékünnepélyt a nagy költő egykori lakóháza előtt (jelenleg Battyányi-utca 16. számú Ormós Gábor-fele ház), a melyet ugyanakkor emléktáblával jelöl meg. Az ünnepély sorrendje a következő:

- 1. Tied vagyok, tied hazám! Petőfi; éneklí a debreczeni dalegylet.
2. Fiam születésére, Petőfítől, szavalja Benedek János, a Csokonai kör titkára.
3. Emlékbeszéd tartja: Ferenczy Gyula a Csokonai Kör választmányi tagja.
4. Egy gondolat bánt engemet, Petőfítől, szavalja Bagaméry Király főiskolai szenior.
5. Az emléktábla átadása a Csokonai-kör elnöksége részéről Komlóssy Arthur alelnök s atvétele a háztulajdonos Ormós Gábor ur által.

6. Szabadságdal, Éneklí a Petőfi Dalkör. Közvetlen ez ünnepély után a közönség a kollégiumi Petőfi szoborhoz vonul, hol az ifjuság részéről szavalnak és beszédeket tartanak.

* A főiskolai ifjuság Petőfi ünnepélye. A Battyányi utca emléktábla lelepezése után a Petőfi ünnepelő közönség a főiskolai Petőfi-szoborhoz fog vonulni, hol a főiskolának itt időző növendékei szép és impozáns ünnepélyvel fognak áldozni a nagy költő emlékének. Az ifjuság ünnepélyének teljes műsora a következő:

- 1. A »Petőfi Dalkör« éneke s koszorújának a szobor talapzatára leendő elhelyezése.
2. Apotheosis. A Petőfi ünnepélyekre Jókai Mór által írt alkalmi költemény, szavalja Szombathy István hittanhallgató.
3. Emlékbeszéd. Tartja Varga Imre joghallgató.
4. Petőfi, Irta: Abrányi Emil, szavalja Kun Zoltán hittanhallgató.
5. A Petőfi dalkör éneke.
A szobrot az ifjuság nevében is megfogják koszorúzni.

* Meghívó. Presbyteri gyűlésünk határozatából istentisztelet lesz Nagytemplomunkban f. évi aug. hó 2-án, szerdán d. e. 9 órakor a debreczeni csata ötvenéves emlékeztetere. E kegyeletes ünnepélyre az elesett hősöknek hálával adóz városunk minden házáját szerető fiát és leányát tisztelettel meghívja. E nagy időkre emlékeztető istentisztelet a következőképen fog lefolyni:

- 1. Felállya énekeljük a 37. dicséret első versei. (»Jövel Szentlelek Ur Isten...»)
2. A városi dalegylet éneklí Bajza »Apotheosis«-ának négy versét.

3. A gyülekezet éneklí a 37. dicséret 3. versét. (»Oh, mi édes Vigasztalónk...«)

4. Dicsőfi József lelkész imádkozik.

5. A városi dalegylet előadja a »Szózat«-ot.

6. A gyülekezet bezárja az istentiszteletet a XC. Zoltár első versével. (»Te benned biztunk...«)

Debreczen, 1899 júl. 27.

A debreczeni ev. ref. egyház lelkipásztori kara.

* A segesvári ünnep és az ev. ref. főiskola. A Petőfi társaság a segesvári ünnepre külön meghívta az ev. ref. főiskola tanárkarát és ifjuságát, minek következtében a tegnapi esti vonattal már el is utaztak a tanárkar képviselőiben dr. Ozory István akad. igazgató, jogkari dékán, az ifjuság képviselőiben Kun Béla és Boros Lajos joghallgatók, magukkal vivén a díszes babékoszorút, melyen ez a felírás van: »Petőfi Sándornak — a debreczeni ev. ref. kollégium, 1899. júl. 30.«

* Izzadunk. Mig a kánikula az ilyen rémmeleg napokban az embert a lehető leghevösebb helyekre csábítja és mindenki halasztja napi munkáját amily későre csak lehet, addig szegény bakaink már reggel 6 órakor a nehéz borjuval a vállon izzadva menetelnek valamelyik közeli faluba, hogy csak a déli órákban térjenek megint — keresztiül izzadva — vissza a városba. Ilyenkor a legszerencsétlenebb civil is boldogabb, mint a legelső katona, aki ugyancsak ki is fejezi irigységét a boldog civil fölött. Nyolc óra felé, mikor elhallatszik a »kicsi rast« jelzése, a katona teljesen átizzadva odadobja magát a kiszáradt pázsitra, keservesen jegyezve meg: »ilyenkor még minden tisztességes civil alszik és mi menoyire görnyedünk már.« — Bezzeg azok, a kik utolsó évüket szolgálják, vigasztalják a többieket. És a jó pajtás megfogja a szót, nem a civil irigyi többé, ki esetleg jó hideg sört iszik, mig az ő torka a szomjuságtól már kiszáradt, hanem azt a pajtását, ki visszatér falujába, hol nem létezik kizárólag, ruhavíz stb. Örüljünk tehát legálább aranyszabadságunkon és gondoljuk meg reggel, mikor felkelünk, hogy vannak, kik ilyenkor már izzadnak keservesen.

* Gutenberg János a nyomdászat, a felvilágosodás e hatalmas eszköze feltalálójának emlékére holnap tartják ünnepélyüket a Margit-fürdő dísztermében az olombetűk bajnokai. Ő reájuk is fog egy derült nap ragyogói s ezt használják fel céljuk elérésére. Kegyeletüket róják le a viláosság megalkotója iránt. Az ünnepély este 8 órakor kezdődik s mint a műsorból már meggyőződünk, velőben élvezetes est vár a közönségre. A rendezőség kettős célt tűzött ki maga elé. Ugyanis a tisztajó védelem epp részét a halhatatlan költőnk nevérol elnevezett Petőfi Dalkör zászló alapja javára kívánja adni, mig a másik felét saját könyvtáruk gyarapítására fordítják. Műsor után Veres Tóni kedvelt zenekara fogja a talp alá való huzni kivilágos viradtig. Hűsítő italokról és izletes ételekről Zech vendéglős gondoskodik.

* A jövőheti bűnügyi végtárgyalások. Hetfőn Nagy Lajos ellen, s. t. sértés büntetéseért, Rózsa István s társai ellen, s. t. sértés büntetése. Szabó Illés ellen, g. o. emberölés büntetése, Adam Lajos ellen, vagyon rongálás vétsége. Pénteken Orbán József ellen, zsarolás vétségéért, Szakál Mihály s társai ellen s. t. sért büntetése, György János ellen, tüzvész okozás vétsége, ugyanaznap ítélethirdetések.

* Palitz Mihály halála. A legnagyobb részvétellel értesülünk, hogy Palitz Mihály debreczeni II. éves joghallgató szülei karjai között Nyiregyházán szívzélhüdesben meghalt 21 éves korában. A megboldogult derek ifjú lapunk szerkesztőségének is gyakori vendége volt s ifjú lelkesedéssel segített a szerkesztőség dolgain könnyíteni. Vigasztalódat kívánunk az egyetlen fiokat, legszebb reményöket veszi ett s mélyen lesújtott szülőknek. Elhunytáról a család következő gyászjelentését vettük:

Palitz Lajos és neje szül. Beacs Mária mint szülők, mély fájdalommal jelentik szerzett s feledhetetlen egyhellen drága Mihály fioknak, II-od éves joghallgatónak folyó évi

július hó 27 én délután 3 órakor 21-ik életében hosszas szenvedés után szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hű tetemei folyó évi július hó 29-én délután 5 órakor fogtak, a Szent-Mihály-utcza 22. számú házból, az ágostai evang. egyház szertartása szerint, a vasut melletti sírkertbe örök nyugalomra tételni. Nyiregyháza, 1899, július 27. Isten veled, kedves halott!

*** A dalegylet ünnepélye** ügyében tegnap ülésezett a rendezőbizottság Kis Sándor elnöke alatt. A rendezőbizottsági ülésen megállapították a programot, a mely főbb vonásaiban a következő: Augusztus 6-án, vasárnap délután egy órakor az erdőt elzárják; délután négy órakor a dalegyesületek énekével kezdetet vesz a népünnepély, első része a korcsolyázó területen játszódik le. Itt lesz egy magas emelvény s ezen produkálják megukat a versenyzők holmi turócsuszta, zsíros kenyér lekváros dereje és más csuszós dolgok győse fogyasztásában. Ahogy ennek vége lesz, — kezdetet vesz a tornaverseny, amelyre negyvenketten jelentkeztek. Tornaverseny után a katonazenekar sétahangversenye következik. Ezután lesz a tűzijáték és este külön belépődíj mellett a Vigadó nagytermében hangverseny és táncvigalom. A népünnepélyre 10 krajczár lesz a belépődíj s hozzá még egy pár szerencsés ember nyerhet is vele egy kecskét, vagy egy lovat.

*** A Zion debreczeni betegsegélyző egyesület** az augusztus 2-iki ünnepélyen zászló alatt testü elileg vesz részt és ez uton kértnek az egyesület összes tagjai hogy aug. 2-án szerdán délután 1 órakor az egyesület helyiségében megjelenni sziveskedjenek.

*** Istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Matérny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

*** Villámcsapás a derült égből.** Berlinből egy olyan csodálatos esetet táviratoznak nekünk, a melynek magyarázata a tudomány embereinek sok fejtegetésbe fog kerülni. Arról van szó ugyanis, hogy egy fiatal távirat-tisztviselőre, mialatt Berlin és Hamburg közt kapcsolatot létesített, — derült égből lesújtott a villám. A szerencsétlen fiatal nő súlyos idegbenulást szenvedett. A villámcsapás egy a Hamburg és Berlin közt előfordult kisebb zivatartól eredt. — Az eset szakkörökben óriási érdeklődést keltett. Egyelőre nem tudják másképp magyarázni a dolgot, — minthogy a villám sok mérföldnyi távolságra átvettett. Ehhez hasonló eset még nem fordult elő. A fiatal nő ezideig még nem nyerte vissza eszméletét.

*** Veszedelemes tolvaj.** Buzgó munkálkodásban zavarta meg tegnap este egy pár rendőr Kis Sándort a Horváth és Biczó építő cég egyik cement munkását. Azon kapta rajta, hogy a Széchenyi utcai hippodrom megerősítésére szolgáló facölöpöket húzálta ki lassan, de egészen biztosan. Későn vette észre, hogy rendőrök közelitenek felé s a mint tapasztalta, hogy szaladással nem segíthet magán, gyorsan elővett 2 koronát s azzal próbálta megvesztegetni a rendőröket. Ez azonban nem sikerült, mert a rendőrök a központra kísérték és lecsukták. — Ma házmotózást tartottak a lakásán, a mikor is kitért, hogy Kiss Sándor nagyon régen kultiválja a lopás mesterségét. Találtak nála több, — közhelyekről — összeszedett fát deszkát, lapátot, egy csomó zsákot, fűrészt, fejszét, kalapácsokat, vaskapcsokat, melyeket mint utólagosan kiderült, mind a Simonffy utcza új bérház építésénél lopkodott össze. Biczó és Horváth kölönben feljelentést tettek ellene most már, hogy valami 800 zsák és ugyanannyi lapát tűnt el tőlük és több, mint valószínű, hogy Kiss Sándor uram erről is felvilágosítást tud majd adni. A nyomozást ez irányban is megindították.

*** Egyházi gazd. biz. ülés.** a debreczeni ev. ref. egyház gazd. bizottsága 1899 év aug. 1-n d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Targyak: Folyó ügyek.

*** Időjárás.** Az orsz. meteorologiai intézet 1899. július 28-iki jelentése: Tegnap szór-

ványosan voltak esők az országban. 1—5 m. jelent zivatarral: Árvaváralja, Magyaróvár, Csaktornya, Szolnok, Szatmar és Bottfalu 6—10 mm: Selmeczbánya (ziv.) Drenkova és Nagyszében. 40 mm jelent eszék. A szelma reggel helyenként viharos, az ég változó felhőzetű, a hőmérséklet nem igen változott.

*** A helyi vasut figyelmébe.** Tudunkkal a h. vasut szerződése úgy szól, hogy nem szabad a gépek utközben füstölögni egészségi és köztisztasági okokból. Ezt a szerződési pontot nem tartja meg a kis vasut s ugyan-csak vigan pipálja végig a ároson annak a komisz szénnek undorító, piszkos és bűzös füstjét, melylyel a vasut intézése a részvényesek accidentiait emelni akarja. — Világos nyári ruhában, pláne finom női toilletben kész veszedelem a vasutra felszállni s ez valóban oly türetetlen eljárás, a mire inditta va érezük magunkat az illetékes tényezők, első sorban azonban a kis vasut t. igazgatósága szives figyelmét felhívni.

*** Kitiltott sajtótermékek.** A mióta Hegedüs Sándor a keresk. miniszter, azóta a földpanok is nagyobb gondal kisérik a külföldről beözönlő sajtó termékeket és államellenes lapokat. A keresk. miniszter csak a legutóbbi napokban 35 ily nyomdaterméktől vona meg a magyar posta szállítási jogát, köztük Bolfaxban megjelenő Hlasi Z. Prahyczimű időszakilaptól, a Berlinben megjelenő Heimdall című laptól, a Udineban megjelenő Borriere Trulans című hírlaptól, a Zürichben megjelent Die Revolution in Serbi n der serbischen Jugend gewidmet című röpirattól, a Harper end Brothers londoni és newyorki cég kiadásában ismeretlen szerzőtől megjelent The Martirdom of an Empress című könyvtől és végül Gerloff nevű egyéntől. N i z z á h a n La question d'Orient au vingtième Siècle cizim francia nyelven és Szt.-Pétervárt orosz nyelven megjelent röpirattól való szállítás kedvezménye a magyar korona országainak területére nézve megvonatott.

*** Darányi a ruthének közt.** A földm. minisztert kísérő társaság Rikán érdekes vendéggel szaporodott meg: Firczak püspök csatlakozott hozzájuk. A miniszter sietett neki megköszönni, hogy papjaival együtt a ruthéneket felvilágosítottak a magyar kormány jó szándékai felől. A miniszter megtekintvén a havasokat, meggyőződött arról, hogy azokon az állattenyésztés nagy tökéletességre emelhető és a népet anyagilag nagyban segítheti. Mármaros és Bereg megyék határan Balajthy főszolgabíró fogadta Darányi minisztert, aki elismerőleg emlekezett meg az utnak jókarban való tartásáról. Tegnap reggel Szolyván volt tisztelgés, a miniszter 87 község küldött-égét fogadta. Vezetőjük, Barta Ö., a kenyeret nyújtó fuvarozás számára sürgősen kéri az utak kiegészítését, állattenyésztéshez a legelők föntartását és a marhaállomány fölújítását, a mit a miniszter meg is ígért. A miniszter ezután megtekintette Hársfalva-fürdőt, az állami faiskolát s létesítendő Erzsébet-ligetét, majd elutazása előtt Beregvárott Schönborn grótot látogatta meg, A földmívelési miniszter hazaérkezését már várja a csikmegyei székelyek egy küldöttsége Jenőfalváról. Az odaváló székelységnek az erdők állami kezelése ellen van panasza, mert ez az erdőkezelés megfosztja őket a megérett foltteleitől.

*** Közös hadseregbeli tiszték a honvédségnél.** A közös hadseregben r-ndkivül nagy azoknak a tiszteknek a száma, a kik at akarnak lépni a honvédséghez, elannyira, hogy a hadügyi és honvédelmi miniszteriumnak közös megállapodásra kellett lépniök, hogy a közös hadseregbeli tiszték tömeges át lépésének gátat vessenek. E végből a honvédelmi miniszter — mint nekünk jól értesült körökből jelentik — rendeletet küldött a katonai parancsnokságoknak, melyben meghagyja, hogy közös hadseregbeli tisztéknek az át lépésre vonatkozó kérvényét ne is terjesszék föl hozzá, hanem egyszerűen utasítsák vissza. ha az illető tiszt minősítése nem tiszta kitűnő. Ily módon akarja elérni a honvédelmi miniszterium, hogy egyrészt a tömérdek jelentkező

számát apasszak, másrészt hogy a honvédséghez csupa kitűnő tiszt kerüljön.

*** A szalontai Arany-szoba.** Csöndesen zajtalanul folyt le tegnap az az ünnepség, a melyet Nagyszalonta városa abból az alkalomból rendezett, hogy Arany Janos relikviáit a Csonka-toronyban berendezett Arany-szobába összegyűjtött. A költőkirály személyére és életére vonatkozó ereklyéket gyűjtötték össze gbbá a csonkatoronyba, mely egyedüli maradványa Toldi Miklós szalontai varának s mely a nagy epikusnak a Toldi-trilógiát inspirálta. Az Arany-szoba fölavatási ünnepén a Petőfítársaság képviseltette magát, de se a Kisfaludy-Társaság, sem az Akadémia nem vett tudomást róla.

*** Beszakadt városháza.** Szegedről írják, hogy tegnap délután nagy rémületet okozott a városban a városházáról hallatszó iszonyu zuhanás zaja. A városházán dolgozó köztisztviselők valóságos panikban tartottak kifele, mert biztosra vettek, hogy a torony dől össze. A vizsgálat megállapította, hogy a karzati folyasó baloldali menyezete szakadt le. Ha közgyűlési napon történik a baleset, beláthatlan szerencsétlenség támadt volna. A mérnökök megállapították, hogy a mennyezet leszakadása a hatalmas mestergereendák leszakadása folytán történt.

*** Angelotti dalsarnokában** ma este új műsorral tartanak előadást. Első fellépte lesz Arlini a márványsoportnak, a mely gyönyörködte mutatóvanyokat produkál. A «Légyott» cizim egy új és kacagató bohózatot adnak elő; a mellett az összes műsor-számokat válogatott darabokból állították össze. A «Légyott» cizim ma színrekerülő bohózatot Budapesten ezerszer adták elő. Az igazgatónak sikerült Vecséra dan művésznőt még néhány estére megnyerni.

Ho nap e-te a Petőfi ünnep alkalmából diszelőadást rendez Angelotti orfeum-igazgató A műsor a következő: 1.) Nyitány tartja Angelotti Vilmos igazgató. 2.) Himnusz éneklé az összes személyzet. 3.) Talpra magy a r. szavalja Szűcs László. 4.) Petőfi szobor megkoszorúzása, allegorikus kép. S végül alkalmi darabbal nyer betejezést a diszelőadás.

Augusztus hó 2-án mikor is a debreczeni csata felszazados évfordulóját ünnepli a város közönsége, ismet diszelőadást rendez Angelotti igazgató.

Hársfalváról.

Irta: Dr. Vályi Zsigmond

Ha a gyógyfürdőkről ugyanaz állana a mi a nőkről, t. i. hogy azok a legjobbak, a kikről legritkábban beszélnek; akkor a cizimben megnevezett és jelenlegi tartózkodásunk helyét jelző fürdőt, a legjobbnak kellene tartanunk. Tenyleg azonban megfordítva áll a dolog. Hársfalváról tudunkkal legalább, vajmi ritkán történik megemlékezés a napi sajtóban és legfőlebb egyik másik haldatos betege adja sajról-szájra tovább a nemcsak egészségügyi, de nemzetgazdaságtani szempontból is több méltányást, de főleg nagyobb publicitást érdemlő tulajdonait. Ezen tudatból, kifolyólag e fürdőben szerzett tapasztalatainkkal annál szivesebben járulunk a közjóhoz, mert módunkban van a hozzá hasonló külföldieket is, saját szemléletünk alapján párhuzamba hozni, s mindazt kiemelni, miben a külföldiek előtt előnyben vagyunk.

E tekintetben pedig kezdjük avval, a mi Hársfalva jellegét kepezi. A ki csak rövid időn át is tartózkodott H-an, annak előnyösen feltűnik szélről védett fekvése és nagyon enyhe levegője. Ehez képest első sorban és főképen, az olyan levegőre utalt verszegények sapkórosak s kiválólag tüdőhurutosak keresik föl, és ha bajuk még csak kezdetleges, itt találják is gyógyutasukat. Első pillanatra azt gondoltuk, hogy — Gleichenbergben vagyunk, ha a két hatalmas hársfától hátrált sétáján a nagyobbára ülő, kevésbé sétáló kö-

zönseget vettük fel szemlére; később azonban meggyőződünk arról, hogy más betegségek gyógyhelyeit is képviseli Hársfalva, nevezetesen Franczesbádót és Karsbádót. Az elsőt, kivált a gyengébb szervezetű nőnem, ivarszerveinek különféle betegségeiből eredt általános elcsatnyusát képviseli itt pótolhatni: a másikat-gyomorban jóság, ha bajuk még nem súlyos kóros elváltozásból ered. A maradék vegre azokból a kik a mindennapi élet harcában kimerülve, itt keresnek pihenést, nyugalmat és megfelelő szórakozást. Mert bármennyire különösnek tetszik, a szórakozás is egyik — és nem a legutolsó — gyógyhatás, mert tapasztalattal: a ki busul, az nem gyógyul! A magyar fürdők pedig, már régen arról híresek, hogy azokban nem csak a test gyógyul meg, de igen gyakran a lélek is. Sőt nem egyre közülünk, az az állandó panasz, hogy kevés benne a csend, semmi a rend (kivált az étrend!) s nagyon sok a mindenféle zene — fent és lent. Ezért a ki nem gyógyulni de szórakozni megy a fürdőbe, az bizvást magyar fürdőbe menjen.

Hársfalva nem ezek közül való. Első sorban gyógyhely, még pedig climaticus gyógyhely!

A Beszkidek alján, 230 m. a tenger fölött való és északról kellően védett fekvése, első rangú gyógyhelynek minősíti. De különben is élelmes és körültekintő fürdőgondnoksága, megértette már a mai kor igényeihez mérten, a kellő kényelmen kívül itt gyógyhatányokat létesíteni, — melyek mint a hidegvíz-gyógyintézet, melynek savanyú és vasas fürdői, ujonnan berendezett sós- és fenyő belégzési intézete, Dr. Wachler Ede, budapesti szakavatott buzó és fiatal orvos által vezetve, meglejtintézete, juhsavó és mas-agé-kurája mind oda hatnak, hogy a fentnevezett bajok, a legjobb sikerrel gyógyuljanak. A kik pedig kirándulásra áhitoznak, ime a természet bámulatra méltó szépségével pazarul felékesítette kies völgyben egyebek közt, (mint például a Vicsa völgy-et) a honunkban annyira elterjedt »Luhik« (Erzsébet és Margit), továbbá a »Szolyvai víz« és végre a »Polenai« völgyben fekvő »Polenai víz« forrását keresheti föl. Bennünket, szakértői minőségünknek fogva, csak ezen utóbbiak érdekelték — s egyik szép napon, a fürdő orvosa és gyógyszerésze kíséretében, fel is kerestük azokat.

Első célunkat, fordított rendben a Hársfalvához való fekvésükre nézve a »Polenai víz« forrása képezte. És méltán. Már fekvése is olyan, hogy megérdemli az egy és egy kettő órába kerülő kirándulást. Mert igazán egy második »Tempe«-völgy, melynek üde és tisztalevegőjénél különbet, nem is képzelhet az ember! Erzi ezt különben mindjárt egy olyan, a főváros különféleképp megszenyeztetett légköréből ideiglenesen ideszakadt magunkfajta burokrata. Mert a füstpor és korom helyett, a zóna a megteleített levegő, kimondhatatlan hatással van a forró testre: friss vérkeringést érünk ereinkben és lelkünk mintha vilányáram ráta volna fel a tespedéstől, szabadon érzi magát; fölülemelkedik bánaton, gondon, szarnyat nyer és csak boldogságot érez. Hat még ásványvíze! Csodálatos, hogy ezen víz a helyett, hogy első helyen volna megemlítve s e szerint méltatva is, csak harmadik helyre szorult, — és a közforgalomban de még az orvosi gyakorlatban is alig szerepel. Pedig kétségtelen, hogy vegyi összetételénél fogva, nagyobb hatással bír a különben elegendő ismert és kedvelt Szolyvainál is: sőt a mint meggyőződünk nagyobb kell is, hogy legyen: a mennyiben a chlorsók, még a Szolyvainál is nagyobb mennyiségben fordulnak benne elő és natronbicarbonátot is többet tartalmaz. De meg más tekintetben is egyetértünk ama kémiai szakértőkkel és kiváló fürdő orvosokkal, kik azt tartják, hogy amennyiben az égvényes ásványvizek hatóképessége a kettő szén-savas natrontartalom arányában növekszik: emeli ezen hatást, főleg ha a vasókna a szervezetben oldott állapotban tartására nézve, ha megfelelő konyhasó meonyi-ég járul hozzá. Ha még hozzá tesszük, hogy egy égvényes savanyu-

víznek — minő a szóban levő értékét, első sorban a kettő szén-savas natron tartalma szerint konyhasó kíséretében, becsülik legelőbbre; másodsor, hogy a gyógyvíz mészsókban minél szegényebb legyen: és hogy a gyomrot feleslegesen megterhelő vasösszetételésektől majdnem egészen ment legyen: akkor fenti kijelentésünket kelőképpen indokolva, a »Polenai víz« legalább is oly hírnévhez akarnók jutni, a minőben nem egészen érdemkpen a köz elterjedt »Luhik Margit« részéről. Mert ami cus Plato, amicus Aristoteles, s e d m a g i s a m i c a — veritas; és az »igazság« pedig követeli és az illető forrásoknál csak most tapasztaljuk, hogy a második helyet a »Luhik Erzsébet«, és csak a harmadik helyet a nagyhirű »Luhik Margit« vagyis »Magyar Selters« érdemel. Hasonlólag nem kellőképpen méltatva van a »Szolyvai víz« is a híres Giesshüblivel szemben: melyről már más helyütt es ugyanazon értelemben szözlünk volt: a midőn »A cseh világfürdők«, tekintettel a hazai viszonyokra című, 1885-ben megjelent tanulmányban kiemeltük volt, hogy a »Giesshübl« viznél különbet is tartalmaz hazánk.

S ime 14 évvel később, csakugyan a helyszínen győződünk meg arról, hogy a »Szolyvai víz« csaknem háromszor koncentratibb a Giesshüblinél, ennélfogva annyiszor hathatósabb is!

Ha a küszöbön álló közigazgatási reform alkalmával, a közegészségügy, mint annak egyik kiegészítő és kiváló része, ha más szempontból nem is, de legalább nemzetgazdaságiból oly szerencsés lesz — egy Wlassicsra szertenni: akkor Magyarország ásványvizeiben rejlik kincsei — s ezek közt remélhetőleg első sorban a fentiek is — kellő méltanyulásban fognak részesülni, és a kincstárnak tömerdek jövedelmet, a szenvedő emberiségek pedig megfelelő egészséget és kellő élvezetet fog szerezni.

Budapestben most a sanatoriumok felállításának kérdése forog szőnyegen, és megvitatása nem csakely port ver fel. Ime: hic Rhodus, hic sita — a Polenai és Szolyvai-Hársfalva közti terület, magától kínálkozik arra, mi, hogy minél hamarabb bekövetkezzék is, tiszta szivből kívánunk.

KÖZGAZDASÁG.

Népies gazdasági tanfolyamok. Negyedik éve lesz már, hogy a gazdasági egyesületek a tél folyamán képzett gyakorlati gazdasági közreműködésével a gazdasági ismeretek terjesztése céljából előadásokat tartanak, tanfolyamokat rendeznek. — A népies szakelőadásokat és tanfolyamokat a földmivelők évről-évre fokozottabb érdeklődéssel látogadják s míg az első évben 34.000, a második évben már 200.000 ember vett részt; az utóbbi tél folyamán tartott előadásokat s 40 rendszeres tél tanfolyamot már több mint 300.000 egyén halgatta, kik között az előadások tárgya kinyomatva több mint 150.000 példányban lett kiosztva. A földmivelő nép élénk érdeklődése az előadások iránt félreérthetetlen jele tanulásvágyának. Világos jele annak is, hogy földmivelő népünk a kor szavat megértve, tudatára ébredt annak, hogy jobb hasznót hajtóbb gazdálkodási módot kell elsajátítania, hogy eredménynyel küzdhesen a változott viszonyok folytán felmerült nehézségekkel. A földm. miniszter méltányolva a mezőgazdasági ipar fontosságát, felhívta az egyesületeket arra is, hogy a gazdasági tanfolyamokkal kapcsolatban a mezőgazdasági bazi ipar egyes ágainak gyakorlati oktatását is vegyék fel működési körükbe. Így a helyi viszonyokhoz mérten kosár, seprű, kefekötés, szalmakalap, teknők, gyékényfonás, gazdasági és kerti faeszközök készítését s b. ölelné fel az oktatás. Nők részére, ugyancsak a házi ipar keretében mutatnák be a gazdasági és kerti terményeknek jobb értékesíthetése céljából házi uton való olytén feldolgozását, hogy ezek a kereskedés tárgyaivá lehessenek és a külföldről való behozatalát feleslegessé tegyék.

A Béga hajóhatóvá tétele. Nagybecskerekéről jelentik: Torontálmegye rendkívüli közgyűlésén elhatározták, hogy a Béganak Nagybecskerekétől Titelig való hajóhatóvá tételét a földm. minisztertől újból kérni fogja.

A faültetés az altalaj. A ki fát ültet, az véssé jó mélyen emlékeztet, hogy mentül rosszabb az a talaj, a kivajandó lyuk annál sekélyebb, de egyszerűsminő annál szélesebb is legyen.

CSARNOK.

Tul a lonczsövénnyen.

Irta: Krudi Gyula.

Folytatás.

III.

— Krisztin . . .
— Kérem, Galambos ur, ne szóljon így.
— Édes kis Krisztin, nem várható addig, míg én hazajövök.
— Nos — es? Semmi. Már mindegy. Megnyugszom a sorsomban.
— Ah, hisz ön szenved, Krisztin, ne tagadja . . .

Az asszony lehajtotta a fejét.
— Szenvedek? Jó ez nekem . . .
— De nem érdemelte meg.
— Nem, nem . . . De . . . Menjen, kérem, Galambos ur, megtalálja látni az uram . . .

Ádámnak kivörösödött az arcza.
— Mondja, ban ja az ura? Csak egy ujjal is? Csak egy ujjal is? Betöröm a fejét a parasztnak!
Krisztin összerezte Remegett a keze, amint az öltésüket rakta a szöveteu.

— Nem, nem. Dehogy.
Ő a kert végében ült a kicsi lugasban, hátul a lonczsövénny mögött Galambos állott, tovább az Aranyos folydogalt síró fűzek alatt A hegyoldalban az erdő és innen titokzatos délutáni fuvalmak k itek utra. A nap játszott a vízen.

— Itthon van Nagy? kérde Galambos az asszonyt.
— Igen — felelt halkán tartózkodva Krisztin

— Mindig itthon van?
Krisztin csendesen hátrafordította fejét. Szeliden, szinte könyörgőleg nézett a férjára, barna, egyszerű szemével.
— Miért kerdi kérem? . . . Legyen vége, kérem, legyen vége. Én hűséges asszony maradok.

Ádám némileg elcsapadt, dadogva, sebesen felelt, mint a tettenért.

— Nem, nem . . . Hát jó, legyen vége. Azt mondják, hogy Nagy a korcsmában ül napról-napra s maga Krisztin varrogat házakhoz. Ebből iszik Nagy . . .

A Krisztin arczára forró pirosság ült ki halkán köhögött s nagy barna szeme tetegesen csillogott.

— Ne higye azt, kérem . . . Igaz, igaz Varrogatok ide-oda. De hát szegények vagyunk.

— És most is a korcsmában ül, arra jöttem, kihallott a hangja. — a mint lármázott.

— Igen, itthon is . . . Mit csinál, kérem?
Krisztin ijedten ugrott fel, amint Ádám átépet az alacsony lonczsövénnyen. Kerőleg nézett az asszonyra:
— Maradjon édes — maradjon . . . Hisz nem látja meg senki.

Odavonta maga mellé a kicsi padra az asszonyt, az, mint az ijedt madárka védekezett a férfi ölésele ellen.

— Istenem . . . Galambos ur . . .

Ádám . . .
Forró csókokkal borította el halvány arczat Krisztinnek. Szerelmes, édes zavarokat sugott, Gyermekesen, szeliden csókolta haját, a szemét, fehér nyakát.

— Szép Krisztin, édes Krisztin, szerelmes jó Krisztinem.

Odafenn az udvarban nyílt a kapu, Nagy Demeter jött haza. — Egy másodperczig merőn nézett a kert felé, a kezei ökölbe dagadtak, azután egyszerre czinikus, galád mosolygással terült el vörhenyes arczán. Belépett a házba, a pitvarajtót nyitva hagyta. — Gondolkozva járt felalá néhány perczig a szobában.

— Krisztinka! kiáltotta egyszerre a szobából.

Vége köv.

Borivóknak, kik a bort savanyvízzel szedik, retik vegíteni, mindenképpen e'ótt

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

SÁVANYÓ-KUT

Eljárnható. E viz közömbösíti a borsavát és az itálnak feletté kellemes, ingerlő mellékhatást ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőket, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specificus óvószer is a typhus, cholera és a gyermekek typhoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavátál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

Edeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
 Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Nagy Lajos

hentes üzletében
 gr. Dégenfeld-tér 4. sz. alatt

folyton frissen kapható kicsinyben és nagyban
 mindenféle

hentes-áru

u. m.: nagyon kitűnő szalámi, mit különösen ajánlhatok a n. é. közönségnek, zsiának való szalonna, prágai és kassai puka főt és nyers állapotban, elsőrendű füstölt és nyers kolbász, paprikás, fehér és füstölt szalonna stb.

legmérsékeltebb napi árak mellett
 Tisztelettel
Nagy Lajos,
 hentes.

950
 1899

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróság 1899. V. II. 318/i számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint vagyonbukott Jancsó Lajos csódtömegéhez leltározott és 406 forint 60 krajczárra becsült házi-
 bitorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1899. évi augusztus hó 1-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Bethlen-utcán 54. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.
 Debreczen, 1899 évi július hó 23-án.

Török Péter
 bir. kiküldött.

Ügyes képviselők

aether. olajok, essenciák, rum, cognac és borok eladására magas jutalék, rövid próba idő után fix fizetés mellett fr. Werich, grossnitz (Mähren) cégénél felvételn k.

Pályázati hirdetmény!

A debreczeni faáruraktár szövetkezetnél megüresedett!

pénztárnoki

állásra pályázat hirdettetik a következő feltételek mellett:

1. Évi fizetés 600, azaz **hatszáz forint** és a telep helyiségén természetben lakás, fűtés és világítás
 2. A megválasztott tartozik az állás elfoglalása alkalmával hivatali biztosítékul 1000 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, esetleg megfelelő betáblázott biztosítéki okiratban a szövetkezet pénztárába letenni.
 - 3 A pályázati kérvények, a pályázók képességét s eddigi foglalkozását igazoló okmányokkal együtt alulírott igazgatósághoz címezve **Dr. Orbán József szövetkezeti ügyvédhez** (Csapó utca 18 szám) **folyó évi augusztus 10-ig** adandók be, hol a közelebbi feltételek s megtekinthetők.
 4. A megválasztott tartozik állását folyó évi szeptember 10-én elfoglalni.
- Debreczen 1899 Julius hó 20-án.

»Debreczeni faáruraktár szövetkezet igazgatósága.

Hirdetmény.

Vb. Jancsó Lajos csődügyében a választmány a csódtömeghez leltározott és a leltárban 216—242, 245. és 246. tsz. alatt összeirt 2004 frt beszerzési és 1742 frt becsértékekkel biró 37 drb tehén és borju és 4 drb ló ajánlati uton való eladását határozván el, felhivom mindazokat, kik az ajánlati versenyben résztvenni kívánnak, hogy ajánlataikat legkésőbb **f. évi augusztus hó 3-ik napjának déli 12 órájáig** hozzám adják be.

Az ajánlatot tevő tartozik ajánlatának benyújtásával egyidejűleg kezeimhez a becsérték 10%-át, vagyis 174 frt 20 krt bánatpénzül letenni. A beadott ajánlat az ajánlattevőt mindaddig, míg ajánlatát a választmány el nem utasította, feltétlenül kötelezi. A választmány ellenben jogosítva lesz a beérkezett ajánlatok felett, a megajánlott vételárra való tekintet nélkül legjobb belátása szerint határozni. Az elfogadott ajánlat tevője köteles a megvett állatokat, az ajánlat elfogadásáról szóló értesítés vételétől számított 3 nap alatt készpénzfizetés mellett átvenni. A mennyiben vevő ezen kötelességének pontosan eleget nem tenne, bánatpénzét elveszti és a választmány jogosítva lesz az eladott ingóságokat legjobb belátása szerint és tetszés szerinti módon, vevő veszélyére és kárára értékesíteni, a nélkül, hogy ez a netaláni többlet, vagy ennek alapján a bánatpénz visszatérítéséhez igényt tarthatna. Az ajánlatok fölött, melyekben az egyes jószág darabokért megajánlott összeg külön-külön tüntetendő ki, a választmány **f. évi augusztus hó 3-án délután 3 órakor a dr. Popper Mór** választmányi elnök **ügyvédi irodájában** tartandó választmányi ülésen fog határozni. Az el nem fogadott ajánlatokkal letett bánatpénz pedig augusztus 4-én délelőtti 8 órától vehető vissza.
 Debreczen, 1899 július 26-án.

Dr. Gutfreund Sámuel,
 tömeggondnok.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
 Linimentum Capsici compos.

Ezen hirtveos háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésésként alkalmaztatik közvényénel, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznel Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

The Premier Cycle Co. Ltd.

Coventry (Anglia)

Eger (Csehország)

Nürnberg-Doos.

a Continens

legnagyobb

kerékpargyára.

Képvisező Debreczenben: **Bauer és Társa.**

Serravalló-China bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint. udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag, Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosefig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.,
Általános kiállítás Turin 1898.,

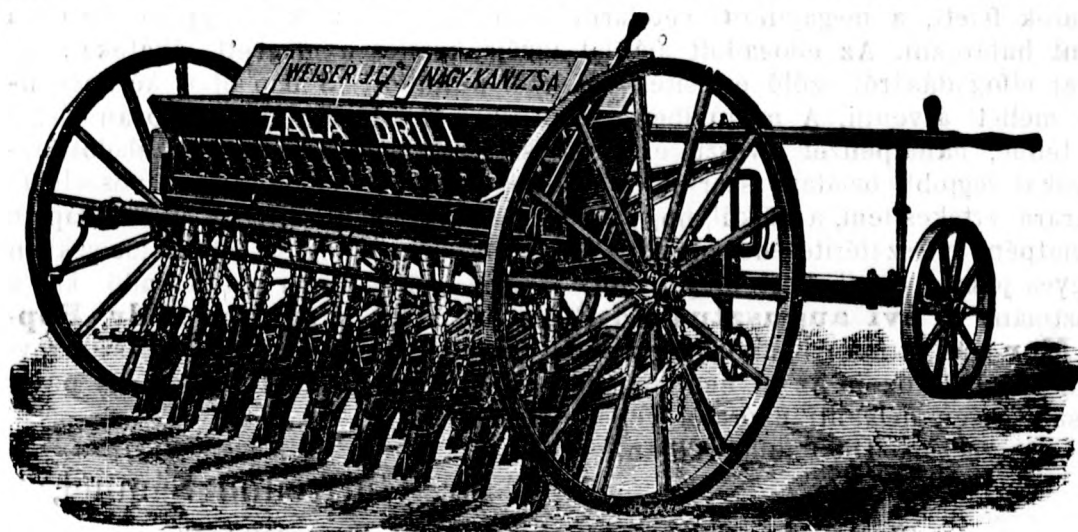
Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.,
Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. $\frac{1}{2}$ literes üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20. Kapható minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,
gyógyárak nagybani szétküldése.
Alapított 1848.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi vetőgép versenyen az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen az első díjat, aranyérmel nyert, továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

eredeti amerikai **Planet jr.** kukoricza kapákat.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répvágó, rosták, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

8581.

1899.

Árverési hirdetmény.

1. Csapó-utczai 685 házutáni $\frac{1}{2}$ nyilas ondódi föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-ig;
2. Kolozsi-féle 1406 házutáni $28\frac{1}{2}$ folyó öl ondódi föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-ig;
3. Körkemenczéné! levő 71 hold 29 öl föld 1900 október 1-től 1903 okt. 1-ig;
4. Kincses-hegynél levő 24 h. 694 öl föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-ig;
5. Szoboszlói ut mentén levő 26 h. 1959 öl föld 1900 okt. 1-től 1906 okt. 1-ig;
6. Pipa-gödörnél levő 11 h. 217 öl föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-ig;
7. Elepi III. dülőben levő 1 nyilas föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-ig;
8. Elepi III. dülőben levő $3\frac{1}{2}$ nyilas tanya föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-ig;
9. A szikgáti cserépvető körüli 28 hold epreskerti föld és az onnan azokra eső s egy tagban levő 374 hold 180 öl majorsági föld, valamint az államvasut mellett délre fekvő 296 hold 693 öl föld egy haszonbéri taggal egyesülve 1900 okt. 1-től 1906 okt. 1-ig, az 1899. szeptember 27-én d. e. 9 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen bérbeadni fognak.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni, szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverelő bizottság kezébe letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1899. évi július hó 20-án tartott üléséből.

A városi Tanács.

Egés
Félé
Negy
Egy

mind
vissza
sora
50 év
ünne
tatta
ott o
körül
enged
mány
a tu
tagjai
széke
örzi
egygy
ben.
égett
tizeze
zeti d

Azok
mal e
veske
a szék
rut a
A
pelték
s lelke
hulló
A

Sok s
De ho
Mert
Ő hoz
A lob
Szívél

Rengő
Azóta
Azóta
A róna
De a k
Daloljo

A hogy
S ráza
Mint fe
A mint
Aképen
Kötész

Hajnalt
Haik es
Sötét b
Melyből
Ha ós-e
Hozzá